

Δ.Ε.Υ.Α. και Οικονομική Κρίση

ΔΕΥΑΛΑΜΙΑΣ

**Οι ΔΕΥΑ ως απάντηση στις αδυναμίες του παρελθόντος
και ως όχημα αντιμετώπισης των επιπτώσεων της τρέχουσας οικονομικής
κρίσης, εντός των πλαισίων των μεταρρυθμίσεων Ι.Καποδίστρια-Καλλικράτη**

Εισηγητής: Θεοδωρακόπουλος Ιωάννης
Διευθυντής Δ.Ε.Υ.Α. Λαμίας
Οικονομολόγος

Εισηγητική Έκθεση Ν.1069/80

Ν. 1069/1980 (ΦΕΚ Α-191)

Περί κινήτρων δια την ίδρυσιν Επιχειρήσεων Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως

Άρθρον 1

(όπως διαμορφώθηκε με την παρ.5 αρθρ. 8 Ν. 2839/2000)(ΦΕΚ Α' 196)

Αντικείμενον - φορείς - αρμοδιότητες

1. Δια την άσκησιν των πάσης φύσεως δραστηριοτήτων του κυκλώματος υδρεύσεως και αποχετεύσεως οικιστικών κέντρων της Χώρας, εξαίρεσει των πόλεων Αθηνών, Θεσσαλονίκης και Βόλου και των μειζόνων αυτών περιοχών, δύναται να συνιστώνται κατά την παράγραφον 3 του παρόντος άρθρου εις έκαστον Δήμον ή Κοινότητα της Χώρας ή υπό πλειόνων Δήμων ή Κοινοτήτων ή Δήμων και Κοινοτήτων ενιαία επιχειρήσεις υδρεύσεως και αποχετεύσεως. Αι ανωτέρω Επιχειρήσεις αποτελούν ίδια Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου κοινωφελούς χαρακτήρος, διεπόμενα υπό των κανόνων της Ιδιωτικής οικονομίας, εφ' όσον δεν ορίζεται άλλως υπό νόμου.

Αι διατάξεις της παρούσης παραγράφου δύναται να εφαρμόζονται και εις περιπτώσεις μετατροπής εις επιχειρήσιν συνδεδεμένων συνδέσμων, Δήμων ή Κοινοτήτων ή Δήμων και Κοινοτήτων.

Αι επιχειρήσεις υδρεύσεως και αποχετεύσεως λειτουργούν υπό μορφήν Δημοτικής ή Κοινοτικής επιχειρήσεως και διέπονται ως προς την διοίκησιν, οργάνωσιν, εκτέλεσιν, λειτουργίαν, συντήρησιν των έργων της αρμοδιότητός των καθώς και τας πηγάς της χρηματοδοτήσεώς των υπό των διατάξεων του παρόντος νόμου, εφαρμοζομένων κατά τα λοιπά των σχετικών διατάξεων του "Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικος".

2. Αι προβλεπόμεναι υπό της προηγουμένης παραγράφου επιχειρήσεις είναι αρμόδιαι δια την μελέτην, κατασκευήν, συντήρησιν, εκμετάλλευσιν, διοίκησιν και λειτουργίαν των δικτύων υδρεύσεως και αποχετεύσεως ακαθάρτων και όμβριων υδάτων, ως και μονάδων επεξεργασίας λυμάτων και αποβλήτων της περιοχής αρμοδιότητός των.

3. Η σύστασις εκάστης επιχειρήσεως ενεργείται δι' αποφάσεως των οικείων Δημοτικών ή Κοινοτικών Συμβουλίων, δι' ης θα ορίζεται η επωνυμία, η έδρα, οι δικαιολογούντες την σύστασιν αυτής λόγοι, τα παραχωρούμενα εις αυτήν περιουσιακά στοιχεία, ο τρόπος εκμεταλλεύσεως των έργων ή υπηρεσιών και τα εξ αυτών έσοδα ως και η περιοχή της επιχειρήσεως. Προκειμένου περί μετατροπής συνδέσμου εις επιχειρήσιν απαιτείται απόφασις των δημοτικών και κοινοτικών συμβουλίων των Δήμων και Κοινοτήτων των μετεχόντων εις τούτον. Η απόφασις για σύστασις της επιχείρησης ή μετατροπής συνδέσμου σε επιχείρηση εγκρίνεται με πράξη του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

«Παράγρ. 14 άρθρου 6 Ν. 2307/95(ΦΕΚ Α' 113/1995)»

« 14.Όπου στις κατωτέρω διατάξεις του ν. 1069/80» Περί κινήτρων δια την ίδρυσιν Επιχειρήσεων Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως» αναφέρεται η λέξη «Νομάρχης» εφεξής νοείται ο «Διευθυντής Τοπικής Αυτοδιοικήσεως και Διοικήσεως».

Άρθρο 5 παράγραφος 2 παρ. ζ.

Άρθρο 7 παρ. 1

Άρθρο 9 παρ.3

Άρθρον 2

(άρθρο 8 παρ. 5 και 6 Ν. 2839/2000),(άρθρο 57 παρ. 7 Ν. 2218/1994) (ΦΕΚ Α 90) και (άρθρο 33 παρ. 1 Ν. 3274/2004-ΦΕΚ Α 195)

Η δημιουργία των Δ.Ε.Υ.Α

Εισηγητική Έκθεση Ν.1069/80

Οι ΔΕΥΑ δημιουργήθηκαν για να αποτελέσουν τον κοινωνικό και τεχνικοοικονομικό θεσμό - όχημα των Ο.Τ.Α. εκσυγχρονισμού, ανάπτυξης και εξόδου από την κρίσιμη κατάσταση, τα οξύτατα προβλήματα και τις αδυναμίες του τομέα ύδρευσης αποχέτευσης των αστικών ιδίως κέντρων σε ολόκληρη τη περιφέρεια της χώρας, όπως αναφέρονται στην εισηγητική έκθεση του Ν. 1069/80.

Εισηγητική έκθεση Ν.1069/80

- **το σημερινόν καθεστώς υδρεύσεως και αποχετεύσεως των Δήμων και Κοινοτήτων της Χώρας δέν ευρίσκεται εις το επίπεδον εκείνο τό όποιον επιβάλλουν αί σύγχρονοι ανάγκαι και συνθηκαι**
- **Χαρακτηρίζεται από σοβαράς αδυναμίας αι όποια έκδηλώνονται εις όλόκληρον τό κύκλωμα του συστήματος υδρεύσεως και αποχετεύσεως, ήτοι κατά την όργάνωσιν, έκτέλεσιν, λειτουργίαν κλπ**

Οι αδυναμίες

Εισηγητική Έκθεση Ν.1069/80

- Η ύδρευση και η αποχέτευση αντιμετωπίζονται ως κεχωρισμένες δραστηριότητες των ΟΤΑ και όχι ως λειτουργία ενός και του αυτού κυκλώματος
- Δέν υπάρχουν ειδικοί φορείς υδρεύσεως και αποχετεύσεως
- Δέν έχουν θεσμοθετηθή κατά ενιαίον τρόπον αί πηγαί και οι πόροι χρηματοδότησεως της κατασκευής των έργων υδρεύσεως και αποχετεύσεως, ούτε κατά συνεπεία υφίσταται ορθολογική και ομοιόμορφος κατανομή των χρηματοδοτικών πηγών μεταξύ Δημοσίου και ωφελουμένων ή και μεταξύ των τελευταίων
- Τα έργα υδρεύσεως και αποχετεύσεως χρηματοδοτούνται από το Π.Δ.Ε. υπό μορφήν δωρεάν έπιχορηγήσεως, δανεισμού και διά συνεισφοράς των ωφελουμένων αναλόγως της περιπτώσεως και κατά ποσοστόν τό όποιον διαφέρει από πόλεως, είς πόλιν άνευ τηρήσεως παγίων κανόνων
- Αί διατιθέμεναι κατ' έτος κρατικά πιστώσεις διά τα έργα υδρεύσεως - αποχετεύσεως είναι ανεπαρκείς, εν συγκρίσει προς τας ύφισταμένες ανάγκας και ότι το Κράτος, όπως είναι φυσικόν δεν είναι, εις θέσιν να αναλάβη τας προαναφερθείσας, ηύξημένας δαπάνας, λόγω των πιεστικών χρηματοδοτικών αναγκών έτερων τομέων της οικονομίας

Εισηγητική Έκθεση Ν.1069/80

Διαπίστωση

Απαιτείται

- ή αντιμετώπιση του θέματος των πηγών χρηματοδότησης των έργων, λόγω της χρηματοδοτικής στενότητας του Κράτους, οξύνει τα υφιστάμενα προβλήματα ή οδηγεί εις την άνισον μεταχείριση των πόλεων από πλευράς εκτέλεσης έργων,

- με την πάροδο του χρόνου αι αδυναμίες του συστήματος υδρεύσεως και αποχετεύσεως γίνονται περισσότερο εμφανείς και καθιστούν οξύτερα τα προβλήματα υδρεύσεως και κυρίως τα της αποχετεύσεως των αστικών ιδία Κέντρων λόγω της αυξανομένης οικονομικής δραστηριότητας, της ανόδου του βιοτικού επιπέδου των κατοίκων και της βιομηχανικής αναπτύξεως

Λύση

Διά του παρόντος νομοσχεδίου επιδιώκεται ή ταχεία αντιμετώπιση των προβλημάτων υδρεύσεως – αποχετεύσεως της Χώρας διότι,

-αφ' ενός μεν καθορίζονται τα απαραίτητα κίνητρα διά την δημιουργίαν ενιαίων φορέων υδρεύσεως και αποχετεύσεως υπό μορφήν δημοτικών ή κοινοτικών επιχειρήσεων,

- αφ' έτερου δε θέτει τας βάσεις αυτοδύναμου δραστηριότητος των επιχειρήσεων αυτών διά την μελέτην, κατασκευήν, λειτουργίαν και διοίκησιν των έργων υδρεύσεως και αποχετεύσεως εις όλους τους οικισμούς της Χώρας

Οι Αρχές του Ν.1069/80

Θεσμοθετείται ότι η ύδρευση και η αποχέτευση αποτελούν ενιαία δραστηριότητα των ΟΤΑ στους οποίους παρέχονται τα αναγκαία πρόσθετα κίνητρα να ασκήσουν αυτή υπό μορφή δημοτικής επιχειρήσεως

01

Επιχειρείται η πάσα δυνατή αποκέντρωση αρμοδιοτήτων από τις Κεντρικές Υπηρεσίες προς τις Νομαρχίες

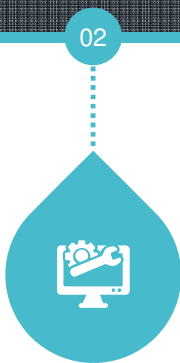
03

Θεσμοθετούνται οι πόροι των επιχειρήσεων και θεσπίζεται ως βασική αρχή, ότι οι δαπάνες κατασκευής των έργων βαρύνουν κατά κύριο λόγο τους ιδιοκτήτες και οι δαπάνες λειτουργίας και συντήρησης τους καταναλωτές

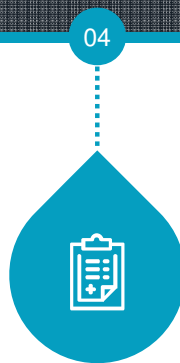
05

Χειραφετούνται οι υπό σύσταση δημοτικές επιχειρήσεις υδρεύσεως και αποχετεύσεως έναντι του Δημοσίου, διότι θα είναι αρμόδιες για την μελέτη και την κατασκευή των έργων

02

Καθορίζονται παγίως οι πηγές χρηματοδότησης, τόσο για την μελέτη και κατασκευή των έργων όσο και των δαπανών λειτουργίας, διοικήσεως και συντήρησης αυτών

04

Οι πόροι για τη μελέτη και κατασκευή των έργων προέρχονται από:
- 35% από το ΠΔΕ
- 65% από τους ωφελούμενους επί της αξίας των έργων

06

Οι Στόχοι του Ν.1069/80

Η δημιουργία ειδικών (ειδικού σκοπού) φορέων υδρεύσεως και αποχετεύσεως με πλήρη διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια, και διαχείριση των τοπικών υποθέσεων

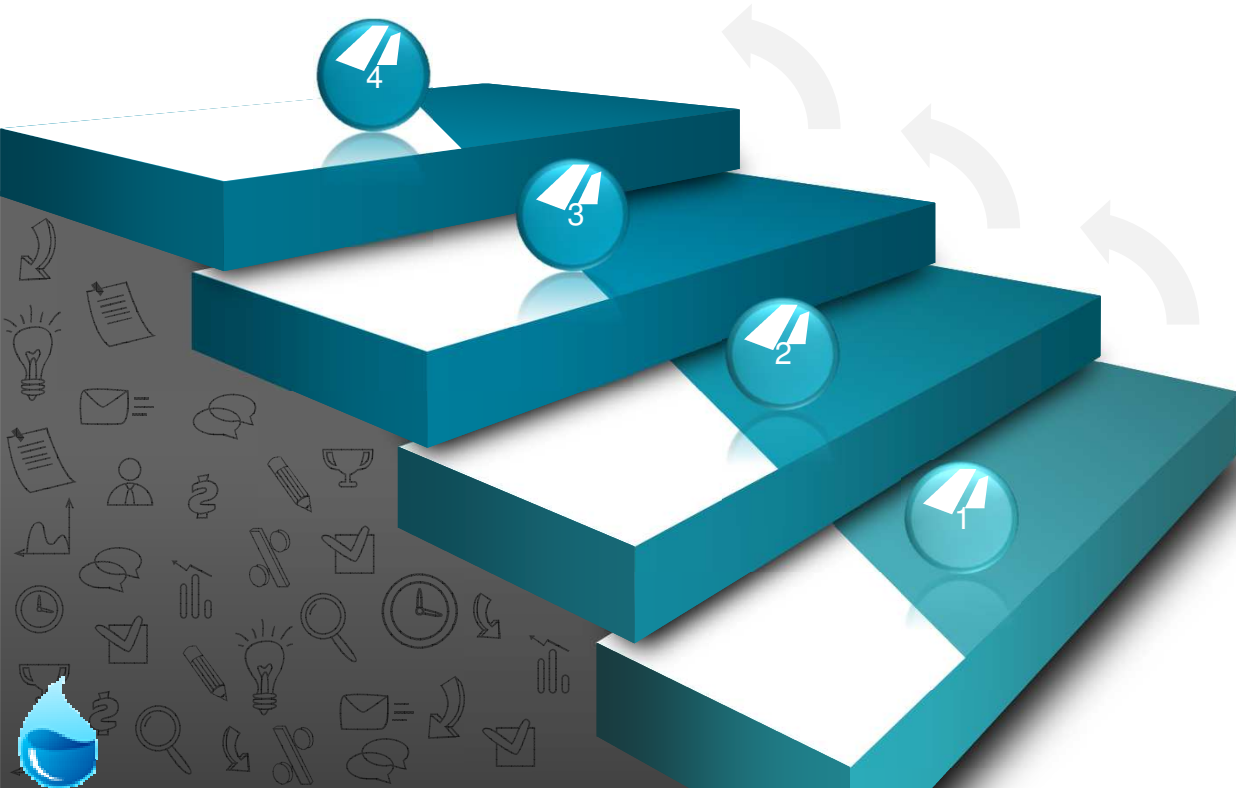
Ιδιωτικού δικαίου κοινωφελούς και όχι εμπορικού χαρακτήρα επιχειρήσεις, με την ευελιξία του ιδιωτικού τομέα διατηρώντας ταυτόχρονα και προνόμια του Δημοσίου (επιβολή τελών-εισφορών, απαλλοτριώσεις κ.α.)

Η λειτουργία τους σύμφωνα τους κανόνες της αγοράς προκειμένου ως φορείς παροχής υπηρεσιών αιχμής να ανταποκρίνονται άμεσα στις ανάγκες των οικιστικών κέντρων

Η καθιέρωση του χρηματοδοτικού σχήματος των επενδύσεων με 65% συμμετοχή της τοπικής κοινωνίας και 35% του Π.Δ.Ε

Παθογένειες

Ο κατακερματισμός των υπηρεσιών στα πλαίσια των Δήμων

Έλλειψη «ειδικών φορέων» (ειδικού σκοπού) σχεδιασμού, υλοποίησης και διαχείρισης των τοπικών προβλημάτων (αδυναμία επιχειρησιακής ικανότητας)

Έλλειμμα αυτοδιοίκησης και αυτοτέλειας του τομέα

Έλλειμμα ενιαίων κανόνων χρηματοδότησης των έργων και συμμετοχής μεταξύ του Δημοσίου και των τοπικών κοινωνιών

Ανυπαρξία στοιχειώδους οικονομικής αυτοδυναμίας

Αδιαφάνεια στην κατανομή των πόρων

Αναχρονιστική, δυσκίνητη και αναποτελεσματική λειτουργία στα πλαίσια του απαρχαιωμένου και ασφικτικού δημόσιου λογιστικού συστήματος

Από τον Ν.1069/80 στον Ι.Καποδίστρια-Καλλικράτη Συγκρίνοντας τις Εισηγητικές Εκθέσεις

- Τις τελευταίες δεκαετίες είχε εντοπισθεί ότι η ανεπάρκεια του δημόσιου τομέα σε όλα τα επίπεδα, αποτελούσε έναν από τους σημαντικότερους ανασταλτικούς παράγοντες επίτευξης υψηλών ρυθμών κοινωνικής και οικονομικής ανάπτυξης
- Η ανεπάρκεια στο επίπεδο της τοπικής αυτοδιοίκησης έχει να κάνει με την έλλειψη πόρων και αρμοδιοτήτων, καθώς και με τις περιορισμένες οργανωτικές δυνατότητες των ΟΤΑ, με συνέπεια να δυσχεραίνει το στρατηγικό σχεδιασμό και την υλοποίηση τοπικών αναπτυξιακών πολιτικών περιορίζοντας τον πολύ σημαντικό, αναπτυξιακό ρόλο των ΟΤΑ
- Χρειάστηκε να ακολουθήσουν 20 περίπου χρόνια για να προχωρήσει η χώρα μας στην πρώτη διοικητική μεταρρύθμιση Ι.ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ και συνολικά 30 για την δεύτερη ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ, διαπιστώνοντας την αναγκαιότητα συγκρότησης και ανασυγκρότησης της Τ.Α.

Αδυναμίες των Ο.Τ.Α.

Οι διαπιστώσεις – αδυναμίες σύμφωνα με τις εισηγητικές εκθέσεις:

- Ο κατακερματισμός της πρωτοβάθμιας αυτοδιοίκησης σε μικρούς Δήμους και κοινότητες είχε ως συνέπεια την αναποτελεσματικότητα στη διοίκηση των τοπικών υποθέσεων και τη δυνατότητα παροχής υπηρεσιών
- Η έλλειψη επιχειρησιακής ικανότητας με αποτέλεσμα πόροι με προορισμό τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των δημοτών να μένουν αναξιοποίητοι π.χ. Γ΄ ΚΠΣ και ΘΗΣΕΑ
- Η έλλειψη των αναγκαίων χρηματοδοτικών πόρων και μέσων, τείνει να εκφυλίζει τους ΟΤΑ σε φορείς με συμβολικό ή διεκδικητικό χαρακτήρα
- Έλλειψη προγραμματισμού για δίκαιη και διαφανή κατανομή των πόρων σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο
- Έλλειψη ορθολογικών κριτηρίων και κανόνων λήψης αποφάσεων, ύπαρξη στρεβλώσεων και ανισοτήτων μεταξύ των ΟΤΑ με κοινωνικές και οικονομικές συνέπειες

Αδυναμίες των Ο.Τ.Α.

Διαπίστωση

- Οι μικροί Δήμοι δεν ήταν σε θέση να ασκήσουν αποτελεσματική διοίκηση και επαρκείς υπηρεσίες.
- Η διοικητική καχεξία δεν επέτρεπε τη μεταφορά αρμοδιοτήτων από το Κεντρικό Κράτος στους ΟΤΑ
- Η κατακερματισμένη Τ.Α. και ο αδιαφανής τρόπος διοίκησης και χρηματοδότησης δεν επέτρεπε στους μικρούς Δήμους να λειτουργήσουν ως μοχλός τοπικής και περιφερειακής ανάπτυξης

Λύση

- Θα πρέπει να συγκροτηθούν νέοι Δήμοι έτσι ώστε να εξασφαλίζουν
- τη βιωσιμότητα, τις δυνατότητες παροχής ικανοποιητικών υπηρεσιών και αναπτυξιακών παρεμβάσεων
- την ανταγωνιστικότητά τους
- την αξιοποίηση του ενδογενούς δυναμικού
- την προστασία του αστικού, αγροτικού και φυσικού περιβάλλοντος
- την ισόρροπη ανάπτυξη και τελικά τη συγκράτηση του πληθυσμού στην ύπαιθρο. Η συγκρότηση των νέων δήμων θα πρέπει να συνδυαστεί με ένα νέο σύστημα δημοτικής διακυβέρνησης, το οποίο θα προωθεί την ισχυρή ενδοδημοτική αποκέντρωση, τη συλλογική δράση και τη διαφάνεια

Οι Αρχές των δύο μεταρρυθμίσεων

Συγκροτούνται νέοι μεγάλοι Ο.Τ.Α. με ισχυρή δημοτική αποκέντρωση συνδυάζοντας τις αρχές της δημοκρατικότητας της αποτελεσματικότητας, της ολοκλήρωσης των διοικητικών ενεργειών και της αποφυγής του κατακερματισμού τους

01

Καθορίζονται τα οικονομικά μέσα που χρειάζονται για την διοικητική μεταρρύθμιση αλλά και τη βιωσιμότητα στο μέλλον. Οι πόροι που διατίθενται προέρχονται από το πρόγραμμα ΕΛΛΑΔΑ και το ΕΣΠΑ

03

Καθορίζεται δεύτερος άξονας χρηματοδότησης συμπληρωματικός του ΕΣΠΑ ο οποίος προέρχεται από Εθνικούς πόρους

05

Νέες αρμοδιότητες κατανέμονται σε όλα τα επίπεδα διοίκησης. Οι δήμοι αναλαμβάνουν σύμφωνα με την αρχή της εγγύτητας αρμοδιότητες που μέχρι τότε ασκούσαν οι δομές του κεντρικού Κράτους

02

Η αρχή της καταλληλότητας και της επάρκειας των πόρων. Κάθε επίπεδο διοίκησης θα πρέπει να ασκεί όσες αρμοδιότητες μπορεί να επιτελέσει αποτελεσματικά με βάση τους πόρους που διαθέτει

04

Όλες οι συναφείς με την εξυπηρέτηση του πολίτη λειτουργίες και αρμοδιότητες θα πρέπει να συγκεντρώνονται στο εγγύτερο δυνατό επίπεδο άσχετα με το ποιος αποφασίζει την παροχή τους

06

Οι στόχοι των δύο μεταρρυθμίσεων

Η δημιουργία ουσιαστικών προϋποθέσεων για την διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια των Ο.Τ.Α., η ουσιαστικοποίηση του ρόλου τους, ο εκσυγχρονισμός του τοπικού πολιτικού συστήματος και της πολιτικής βαρύτητας των Ο.Τ.Α.

Ο συντονισμός των τοπικών δημοσίων επενδύσεων για έργα τεχνικής υποδομής και κοινωνικού εξοπλισμού

Η διαφάνεια στη διαχείριση των πόρων και ο κοινωνικός έλεγχος της τοπικής εξουσίας, που οδηγούν στην εξασφάλιση της νομιμότητας και της προστασίας των πολιτών

Η παροχή υπηρεσιών ισοδύναμης αποτελεσματικότητας στους κατοίκους των πόλεων και των χωριών και επομένως ο εκσυγχρονισμός του διοικητικού μας συστήματος

Η ενίσχυση του “ενδογενούς” δυναμικού της ελληνικής περιφέρειας, ως αναγκαία προϋπόθεση για μια διαρκή και βιώσιμη περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη

Οικονομίες κλίμακας στις λειτουργικές δαπάνες και αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού.

Παθογένειες των Ο.Τ.Α.

- Η κατακερματισμένη τοπική αυτοδιοίκηση χωρίς επιχειρησιακή ικανότητα
- Το έλλειμμα αυτοδιοίκησης στα πλαίσια ενός κρατικού συγκεντρωτισμού που ενίσχυε και ανατροφοδοτούσε τις πελατειακές σχέσεις
- Η απουσία σαφούς αποτύπωσης της λειτουργίας του καθενός από τα επίπεδα διοίκησης και κατανομής αρμοδιοτήτων μεταξύ κρατικών υπηρεσιών και αυτοδιοίκησης
- Αναχρονιστική, δυσκίνητη και αναποτελεσματική διοίκηση (κακοδιοίκηση και φαινόμενα διαφθοράς)
- Το έλλειμμα ικανής οικονομικής αυτοδυναμίας
- Χαμηλή απορρόφηση κονδυλίων από τα Κοινοτικά Πλαίσια Στήριξης
- Η έλλειψη πόρων και τεχνογνωσίας στους ΟΤΑ, τους απομακρύνουν από το στόχο της κοινωνικής, πολιτιστικής και οικονομικής ανάπτυξης
- Όμηροι της κεντρικής εξουσίας

Συγκρίνοντας τις Εισηγητικές Εκθέσεις του Ν.1069/80 και των Ι.ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑ - ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ

Η μετα-ανάλυση των εισηγητικών εκθέσεων
οδηγεί στο συμπέρασμα ότι σε όλα τα επίπεδα:

- Εντοπισμού αδυναμιών
- Λύσεων
- Βασικών μεταρρυθμιστικών αρχών
- Στόχων

Δεν υπάρχουν διαφορές!

Η διαπίστωση αυτή προδίδει ταυτόχρονα την ευθύνη του πολιτικού συστήματος
να προχωρήσει πιο γρήγορα τις παραπάνω μεταρρυθμίσεις έχοντας μάλιστα
σαν οδηγό το μοντέλο ανάπτυξης των Δ.Ε.Υ.Α.

Οι Δ.Ε.Υ.Α. ήταν Καινοτομία

Η δημιουργία του θεσμού των Δ.Ε.Υ.Α. ήταν μια καινοτόμα διοικητική μεταρρύθμιση

Καινοτομία αποτέλεσε:

Η σύσταση της Ε.Δ.Ε.Υ.Α.

Κορυφαία επίσης καινοτομία ήταν η σύσταση της Ε.Δ.Ε.Υ.Α.

Θεσμός περιφερειακής ανάπτυξης
στο τομέα της διαχείρισης των
υδάτων

Εργαστήρι όσμωσης αντλήσεων και
διαμόρφωσης νέας κουλτούρας στη
διαχείριση των υδάτινων πόρων στην
περιφέρεια της χώρας

Οι Δ.Ε.Υ.Α από το 1980 στο 2017 στην εποχή της βαθιάς κοινωνικής και οικονομικής κρίσης δίπλα στις τοπικές κοινωνίες

36 χρόνια θεσμός –
οδηγός των ΟΤΑ

Ο θεσμός των Δ.Ε.Υ.Α. τα τελευταία 36 χρόνια αποτέλεσε και αποτελεί την επιχειρησιακή, αναπτυξιακή και κοινωνική προμετωπίδα των Ο.Τ.Α. στην περιφέρεια της χώρας. Με ενεργή ιστορία μεγαλύτερη των 36 ετών, ο θεσμός παραμένει οδηγός σε μια νέα εποχή δημιουργίας και συνεισφοράς, στα αυτοδιοικητικά δρώμενα της χώρας μας έχοντας επεκταθεί σχεδόν σε ολόκληρη τη περιφέρεια της χώρας

Ωριμότητα σε όλα τα
επίπεδα

Οι Δ.Ε.Υ.Α. έχοντας απομακρυνθεί από τις αδυναμίες της νηπιακής τους ηλικίας διαθέτοντας σημαντική ωριμότητα σε όλα τα επίπεδα όπως κεφαλαιακής επάρκειας, βασικών υποδομών, μηχανολογικού εξοπλισμού, διοικητικών και διαχειριστικών λειτουργιών, με οικονομική αυτάρκεια και δυνατότητα άντλησης ιδίων πόρων, με όπλο τις νέες τεχνολογίες στη διαχείριση των δικτύων και υποδομών, ήταν έτοιμες να υποδεχθούν διευρυμένες αρμοδιότητες στα όρια των νέων Δήμων

Επέκταση εδαφικών
ορίων
δραστηριότητας

Οι Δ.Ε.Υ.Α. τόσο στα πλαίσια του Ι.ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑ όσο και του ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ επέκτειναν την δραστηριότητα τους στα όρια των νέων Δήμων αναλαμβάνοντας τον τομέα ύδρευσης - αποχέτευσης και προστασίας του περιβάλλοντος σχεδόν σε ολόκληρη τη περιφέρεια της χώρας

Οι Δ.Ε.Υ.Α. στους «Καποδιστριακούς και Καλλικρατικούς Δήμους»

Ι.ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ

Οι Καποδιστριακές ΔΕΥΑ αναλαμβάνοντας την αρμοδιότητα στις πρώην κοινότητες βρέθηκαν σε μεγάλο βαθμό μπροστά σε μια αχαρτογράφητη παρακμιακή κατάσταση στην διαχείριση του νερού:

- Χωρίς πολιτική, κανόνες, διαφάνεια στη διαχείριση
 - Με διοικητικό και τεχνικό χάος
- Με τοπικισμό, προσκόλληση στα τοπικά μικροσυμφέροντα
 - Με αντίληψη κεκτημένου για το νερό και τις πηγές υδροδότησης
- Με συγκρούσεις μεταξύ κοινοτήτων και μικρών Δήμων στη διανομή των πηγών
 - Χωρίς τιμολόγηση ή με μη ορθολογική τιμολόγηση
- Χωρίς επάρκεια νερού, χωρίς ασφάλεια στη ποιότητα
 - Χωρίς υποδομές και συντήρηση
 - Χωρίς προστασία του φυσικού πόρου
 - Παράνομες υδροληψίες

ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ

Στην εποχή του Καλλικράτη η κατάσταση βελτιώθηκε, αλλά πολλά προβλήματα παρέμειναν και εντείνονταν λόγω και της βαθειάς οικονομικής κρίσης:

- Αποστεωμένος οικονομικά ο τομέας ύδρευσης – αποχέτευσης
- Έλλειψη καταγραφής της υπάρχουσας κατάστασης παρά την υποχρέωση απογραφής των υποδομών
 - Έλλειψη σχεδιασμού
 - Έλλειψη επιχειρησιακής ικανότητας
- Αδυναμία ένταξης και χρηματοδότησης έργων από ευρωπαϊκούς πόρους, αδυναμία απορρόφησης πόρων ενταγμένων έργων
- Πολυαρχία, με την αντιμετώπιση επιχειρησιακών προβλημάτων ως πολιτικών

Η διαχείριση στα χέρια των Δ.Ε.Υ.Α.

Οι Δ.Ε.Υ.Α. με την ανάληψη της δραστηριότητας στους Καποδιστριακούς και Καλλικρατικούς Δήμους έκαναν πράξη τις αρχές αυτών των μεταρρυθμίσεων όπως:

Της σύγχρονης ανοικτής πόλης όπου συλλειτουργούν οικιστικές μονάδες που αλληλοεξαρτώνται και συναντώνται αλληλοσυγκρουόμενα συμφέροντα

Της αλληλεγγύης των μεγάλων αστικών κέντρων προς τις μικρές δημοτικές ενότητες και κοινότητες, επενδύοντας αποθεματικά κεφάλαια στην κατεύθυνση οι δημότες να μπορούν άμεσα να συγκρίνουν την κατάσταση «Με το έργο-Χωρίς το έργο» «Με μέτρα πολιτικής-χωρίς μέτρα πολιτικής»

Της ενδοδημοτικής αναπτυξιακής ισορροπίας, στην κατεύθυνση της εξασφάλισης ενός ελάχιστου ορίου έργων με ορθολογικά κριτήρια

Του συντονισμού των τοπικών επενδύσεων κάτω από έναν ενιαίο σχεδιασμό

Της εγγύτητας ως βασικού κριτηρίου από την οποία απορρέουν επιμέρους αρχές του Καλλικράτη

Η διαχείριση στα χέρια των Δ.Ε.Υ.Α.

Της ολοκληρωμένης διαχείρισης των υποθέσεων και την αποφυγή κατακερματισμού τους

Της συγκέντρωσης των λειτουργιών που σχετίζονται με την άμεση εξυπηρέτηση του πολίτη

Της δημιουργίας οικονομίας κλίμακας για την αποτελεσματικότερη και αποδοτικότερη επίλυση των προβλημάτων

Της οικονομικής αυτοδυναμίας με την επιβολή τελών

Ειδικότερα στο κριτήριο της εγγύτητας υπό την έννοια «δίπλα στον ωφελούμενο πολίτη» οι Δ.Ε.Υ.Α. είχαν αντίθετη πορεία έναντι των Δήμων

Οι Δ.Ε.Υ.Α. επεκταθήκαν στα νέα διοικητικά εδαφικά όρια των Καλλικρατικών Δήμων φθάνοντας κοντά στους δημότες, η δραστηριότητα τους βρίσκεται δίπλα στους δημότες

Οι δήμοι λόγω της μείωσης του αριθμού τους, απομακρύνθηκαν προς το νέο διοικητικό αστικό κέντρο, εγκαταλείποντας υποδομές και αποσύροντας προσωπικό προς το κέντρο

Επιχειρησιακά (στη πράξη) οι Δ.Ε.Υ.Α. με την ανάληψη της δραστηριότητας θέτοντας ως βασικό άξονα προτεραιότητας την άμεση αποκατάσταση διάσπαρτων βλαβών και δυσλειτουργιών των δικτύων προχώρησαν:

Σε άμεσες παρεμβάσεις αποκατάστασης βλαβών αναβαθμίζοντας την καθημερινή ζωή των δημοτών

Στην ένταξη και υλοποίηση πρωτόγνωρων σε κλίμακα συγχρηματοδοτούμενων έργων ύδρευσης – αποχέτευσης και προστασίας του περιβάλλοντος

Στην καταγραφή της υπάρχουσας κατάστασης

Στην παροχή τεχνικής βοήθειας σε όμορους Δήμους

Στον άμεσο έλεγχο των υποδομών

Στην αξιοποίηση του άρθρου 100 περί προγραμματικών συμβάσεων ως φορείς ένταξης και υλοποίησης έργων ύδρευσης – αποχέτευσης όμορων δήμων

Στην εκπόνηση μελετών κατασκευής έργων

Κοινωνικά: Τα χρόνια συσσωρευμένα και οξυμένα λόγω της οικονομικής κρίσης προβλήματα τρόπου διοίκησης και δυσλειτουργίας των δικτύων είχαν ξεπεράσει τις τοπικές διοικήσεις/παράγοντες .

Η εμπιστοσύνη ήρθε πολύ γρήγορα στις Δημοτικές Επιχειρήσεις Ύδρευσης Αποχέτευσης, στις Δ.Ε.Υ.Α.

Άρθηκαν στρεβλώσεις (κοινωνικών και οικονομικών αδικιών) στην «δημοτική αγορά» του νερού:

όπως της επιβολής του Φ.Π.Α. (όταν η υπηρεσία παρέχονταν από Δημοτική υπηρεσία απαλλάσσονταν, ενώ το αντίθετο συνέβαινε όταν παρέχονταν από Δ.Ε.Υ.Α.)

των ιδιοτελών κινήτρων μεμονωμένων χρηστών (ανεξέλεγκτης άρδευσης από το νερό του δικτύου ύδρευσης εντός των οικισμών) που περιορίζαν την αποδοτική χρήση στους υπόλοιπους

της εφαρμογής ανορθόδοξης τιμολόγησης (κατ' αποκοπή κλπ) κοινωνικά άδικης, χωρίς κίνητρα προστασίας και σωστής χρήσης του νερού

της ελλιπούς πληροφόρησης

Οι Δ.Ε.Υ.Α. εφάρμοσαν

Τιμολογιακές πολιτικές

με υπευθυνότητα, καθορίζοντας το ύψος των τελών ύδρευσης - αποχέτευσης σε σχέση με τις δαπάνες σύμφωνα και με το κριτήριο της αντιληπτικότητας για τους δημότες , δηλαδή οι δημότες να αντιλαμβάνονται τη σχέση τοπικών τελών – τοπικών υπηρεσιών και κατά συνέπεια να αυξάνεται η ευαισθησία τους απέναντι στις τοπικές υποθέσεις

με αναλογικότητα ως προς την κατανάλωση και τη χρήση

Κανονισμούς

με βάση την αρχή της καθολικότητας, ενισχύοντας σε μεγάλο βαθμό το αίσθημα δικαίου στις τοπικές κοινωνίες

Οι Δ.Ε.Υ.Α. ενισχύοντας την εμπιστοσύνη

μέσα σε αυτό το αυξανόμενο κλίμα εμπιστοσύνης έγινε εφικτή η οργάνωση και ο σχεδιασμός από κάτω προς τα πάνω με μεγάλη αποδοχή από τις τοπικές κοινωνίες

έγινε άμεσα αποδεκτό ότι κέντρο λήψης των αποφάσεων για την ύδρευση – αποχέτευση είναι το Δ.Σ. των Δ.Ε.Υ.Α. και αυτή η αποδοχή ενισχύονταν ακόμη περισσότερο από την αμεσότητα επίλυσης επειγόντων προβλημάτων σε σχέση με την πρόσφατη εμπειρία των μεγάλων καθυστερήσεων ανταπόκρισης στα πλαίσια των δημοτικών υπηρεσιών

Οικονομική στήριξη νοικοκυριών και επιχειρήσεων

Οι Δ.Ε.Υ.Α. λαμβάνοντας υπόψη τις επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης στους προϋπολογισμούς νοικοκυριών και επιχειρήσεων προχώρησαν:

- σε μειώσεις των τιμολογίων
- στη θέσπιση κοινωνικών τιμολογίων σε ευπαθείς κοινωνικά ομάδες καταναλωτών
- στην επέκταση του κοινωνικού τιμολόγιου σε οικονομικά ευπαθείς ομάδες ως συνέπεια της κρίσης (μακροχρόνια άνεργους, άτομα με χαμηλό εισόδημα)
- στην επέκταση του χρόνου πίστωσης (ως έμμεσης επιδότησης)
- σε ρυθμίσεις ανεξόφλητων λογαριασμών
- σε παροχή έκπτωσης στους καταναλωτές που εξοφλούν εμπρόθεσμα τους λογαριασμούς
- στη απαλλαγή φτωχών καταναλωτών σε συνεργασία με τις κοινωνικές δομές των Δήμων
- σε ενίσχυση των τοπικών αγορών με την εισροή κοινοτικών κονδυλίων την περίοδο κατασκευής των έργων

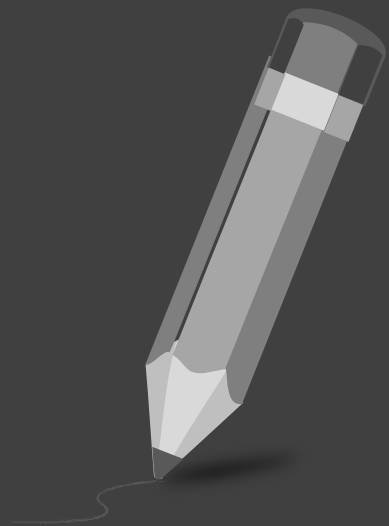
Η συμβολή των Δ.Ε.Υ.Α στην αντιμετώπιση της κρίσης

Αυτή είναι η μεγάλη συμβολή των Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης Αποχέτευσης στην περιφερειακή ανάπτυξη με πολλαπλασιαστικά οφέλη για τους ΟΤΑ και τις τοπικές κοινωνίες εν μέσω της κρίσης

Επιπτώσεις της εφαρμογής του ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ και της οικονομικής κρίσης στις Δ.Ε.Υ.Α.

Οι επιπτώσεις της διοικητικής μεταρρύθμισης του ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ εν μέσω της βαθιάς οικονομικής κρίσης επιγραμματικά εντοπίζονται:

- στη μεγάλη επέκταση των εδαφικών ορίων αρμοδιότητας
- στην εφαρμογή των δημοσιονομικών κανόνων του Ε.Σ. κλπ κατά τα πρότυπα των Δήμων, με συνέπεια την δραματική αύξηση της γραφειοκρατίας
- στη μεταφορά στους προϋπολογισμούς των Δ.Ε.Υ.Α. δανειακών υποχρεώσεων υπηρεσιών που συγχωνεύτηκαν
- στην έλλειψη σε ορισμένες περιπτώσεις ικανής ρευστότητας που επηρεάζει την εύρυθμη λειτουργία τους
- στην απαγόρευση των προσλήψεων που έχει οδηγήσει σε λειτουργική ασφυξία τις Δ.Ε.Υ.Α. και αποτελεί πραγματική απειλή για το παρόν και το μέλλον τους

Ευχαριστούμε

ΔΕΥΑΛΛΑΜΙΑΣ